

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ
М.Х. ДУЛАТИ АТЫНДАҒЫ ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ**

ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ

оқытушылар мен мұғалімдердің біліктілігін арттыру курсы
«География пәні мұғалімінің кәсіби құзыреттілігін дамыту»
Орта білім беру мекемелерінің география мұғалімдерін оқытуға арналған

Бағдарлама авторы:

Джармуханбетова Д.Б. магистр, М.Х. Дулати атындағы Тараз Университетінің
«Білім берудегі тарих және география» кафедрасының аға оқытушысы

Бағдарлама мыналарды ескере отырып әзірленген:

Тақырыптық - күнтізбелік жоспарды дайындауда 2023-2024 оқу жылында білім беру ұйымдары білім беру процесін іске асыру кезінде Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңын, Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын, «Педагог мәртебесі туралы», «Қазақстан Республикасындағы Баланың құқықтары туралы», «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңдарды және басқа да заңнама актілерін басшылыққа алуы және оқыту процесін келесі нормативтік құжаттар негізінде жүзеге асыруы тиіс: – «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» (бұдан әрі – МЖМБС) (ҚР Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы, ҚР Оқу-ағарту министрінің 23.09.2022 ж. № 406 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029031>);

– «Қазақстан Республикасында бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» (ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен, ҚР Оқу-ағарту министрінің 12.08.2022 ж. № 365 бұйрығымен <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029136>, 30.09.2022 ж. №412 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029916>);

– «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары мен факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» (ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі №399 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029136>, ҚР Оқу-ағарту министрінің 21.11.2022 ж. № 467 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200030654>);

Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының талаптары.

Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2022 жылғы 19 тамыздағы № 581 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының талаптары.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Технологиялық қарқынды даму және цифрландыру дәуірінде білім берудің алдында оқыту әдістерін бейімдеуді талап ететін жаңа міндеттер тұр. Педагогикадағы заманауи тенденциялар оқушылардың сыни ойлауын, логикасын, шығармашылық қабілетін дамытуға бағытталған жаңа тәсілдердің маңыздылығын атап көрсетеді. Осы тұрғыда «География пәні мұғалімінің кәсіби құзыреттілігін дамыту» біліктілікті арттыру курсы кәсіби өсуге және оқыту әдістемесін жетілдіруге ұмтылған мұғалімдер үшін маңызды ресурс болып табылады.

География мұғалімдері, әдіскерлер, мектеп әкімшілері және басқа да білім беру жүйесінің мамандары барлық оқушылар сапалы білім алуға қол жеткізе алатын тиімді білім беру ортасын құруда басты рөл атқарады. Бұл курс білім алушылардың географияға қызығушылығын арттыруға және олардың талдау дағдыларын дамытуға көмектесетін заманауи педагогикалық технологияларды, интерактивті әдістерді және цифрлық құралдарды зерттеуге бағытталған.

Оқу барысында қатысушылар мыналарды үйренеді және меңгереді:

- Географияны оқытудағы заманауи тәсілдер, соның ішінде жобалық оқыту, IT-құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту;
- Оқыту процесінде цифрлық платформалар мен интерактивті технологияларды пайдалану;
- Әр оқушының ерекшеліктерін ескеретін саралап оқыту тәсілдері;
- Географиялық есептер мен зерттеу арқылы оқушылардың сыни және логикалық ойлауын дамыту;
- Зерттеу және педагогикалық тәжірибені қолдану.

Сондай-ақ курс қатысушыларға географияны оқытудың тиімділігін арттыру үшін практикалық құралдар мен нұсқаулар береді. Бағдарламада олимпиадаға дайындық стратегиялары, оқушылардың ынтасын арттыру жолдары, оқыту үдерісіне жаңа шешімдерді енгізу жолдары қарастырылады.

Оқу жоспары үш академиялық аптаға есептелген, ұзақтығы 80 академиялық сағат (1 академиялық сағат = 45 минут).

2. ГЛОССАРИЙ

Құзырет - жеке тұлға ішіндегі өзара байланысты қасиеттердің (білім, дағды, дағды, іс-әрекет тәсілі) жиынтығы.

Құзіреттілік - практикалық және теориялық мәселелерді практикада, күнделікті өмірде шешу үшін білім мен дағдыларды қолдану мүмкіндігі.

Кәсіби құзыреттілік - оқытушылық қызметті жүзеге асыруға дайындығы мен қабілетін анықтайтын кәсіби білімнің немесе жеке сипаттамалардың жиынтығы.

Болашақ география мұғалімінің кәсіби-педагогикалық дайындығы - педагогикалық іс-әрекеттің басталуына дейінгі оның жағдайы, яғни саналы түрде таңдалған педагогикалық мамандық саласындағы алған білімі, танымы, дағдылары, оның жеке қасиеттері, педагогикалық іс-әрекет арқылы өзін көрсете білу, өзінің кәсіби мүмкіндіктерін үнемі жетілдіруге ұмтылу.

Интеграция - экономикадағы, әлеуметтік және саяси салалардағы халықаралық қатынастарды дамытудағы жаңа кезең.

Инновация (көне латын тілінде – innovato, ағылшынша - innovation - жаңашылдық) - оның дамуының алдыңғы сатыларында болмаған, бірақ осы сатыда пайда болған және онда танылған ("әлеуметтендірілген") мәдениет құбылыстары; символдық түрде және (немесе) іс-әрекеттің тәсілдерін, тетіктерін, нәтижелерін, мазмұнын өзгерту арқылы қызметте бекітілген (тіркелген).

Пәнаралық интеграция - болашақ мұғалімдерді даярлаудың барлық кезеңдеріндегі білім мен тәжірибенің бірлігі.

Жеке тұлға - әлеуметтік қатынастар мен саналы әрекеттердің субъектісі ретінде жеке тұлға.

Ақпараттандыру - ғылымның дамуының нәтижесі ретінде педагогиканы оқыту процесінде жаңа ақпараттық технологиялар мен телекоммуникациялық құралдарды пайдалану, сондай-ақ педагогикалық білімді жаңа ақпаратпен толтыру.

Әдісі (грек. "Methodos") - іс-әрекеттің соңғы бағыты белгілі бір жолмен жүзеге асырылатын тәсіл.

Жаңа формация мұғалімі - бұл рухани-адамгершілік, азаматтық жауапты, белсенді-жасампаз, экологиялық мәдени, шығармашылық, рефлексияға, өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жүзеге асыруға қабілетті, әдіснамалық, зерттеушілік, дидактикалық-әдістемелік, әлеуметтік жеке, коммуникативті, ақпараттық және басқа да құзыреттілік түрлерінің қалыптасуының жоғары деңгейімен сипатталатын тұлға.

Модель-зерттеу басқа жүйе туралы ақпарат алу құралы ретінде қызмет ететін жүйе; нақты процесті, құрылғыны немесе тұжырымдаманы ұсыну.

Білім беру моделі - білімге белгілі бір көзқарасты, оның адам мен қоғам өміріндегі рөлін елестететін ақыл-ой жүйесі.

Модельдеу – педагогикалық процестің теориялық тұжырымдамасы. Модель жағдайды, байланыстарды, педагогикалық процестің элементтер жүйесін көрсетеді.

Педагогикалық жүйе-білім беру және даму мақсаттары үшін адаммен өзара байланысты бірқатар құрылымдар мен компоненттерден тұратын педагогикалық процесс.

Мәдениет-адамдардың туған жерінде жинақталған өмірлік тәжірибе, тәрбие мен өмір салтын қалыптастыру.

Студентке бағдарланған оқыту - нәтижелі тәсіл арқылы олардың дербестігі мен сыни қабілетін жақсартуға бағытталған, басқа оқу ортасында оқитын студенттер үшін сапалы трансформация процесі.

Кредиттік оқыту технологиясы-жоғары білімді шығармашылық тұлғаны дамытуға бағытталған, дараландыру, білім беру траекториясын таңдау және кредиттер түрінде білім көлемін есепке алу негізінде өз бетінше білім алу және білімді шығармашылық игеру деңгейін арттыратын білім беру жүйесі.

Блум таксономиясы - 1956 жылы американдық психолог Бенджамин Блум ұсынған танымдық саладағы педагогикалық оқу мақсаттарының жіктелуі және ойлау дағдыларының алты деңгейін қамтиды: білім, түсіну, қолдану, талдау, синтез, бағалау.

Рефлексия (көне латын тілінде. reflexio-артқа айналдыру) - субъектінің назарын өзіне, атап айтқанда, оларды қайта ойластыру мақсатында өзіндік белсенділік өнімдеріне аудару.

Жүйе (грек тіл. Systēma-бүтін, бөліктерден құралған, қосылыс) - бір-бірімен қарым-қатынаста және байланыста болатын, белгілі бір тұтастықты, бірлікті құрайтын элементтер жиынтығы.

3. БАҒДАРЛАМАНЫҢ ТАҚЫРЫБЫ

1	1-модуль. Қазіргі білім беруді дамытудың нормативтік және психологиялық-педагогикалық аспектілері	Модульдің міндеті: Ұлттық жобаның қабылдануы мен тізбектері туралы түсінік қалыптастыру. «Білімді ұрпақ» сапалы білім беру» ұлттық жобасын жүзеге асырудағы өзекті мәселелер бойынша қорытынды жасау Ұлттық жобада білім берудің барлық деңгейіндегі білім алушылардың оқу сапасын арттырудағы басым бағыттарының мәнін анықтау Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартының мазмұндық құрылымындағы өзгерістер мен толықтыруларды талдау.
2.	2-модуль. Білім беру сапасын арттыру ахуалында оқытудың, дамыту мен тәрбиелеудің мазмұны мен әдістерін жетілдіру	Мұғалімдердің кәсіби құзыреті және оның түрлері туралы ұғымдарды қарастыру. Мамандардың кәсіби құзыреттілік деңгейлерінің психологиялық-педагогикалық қолдауын анықтау. Кәсіби құзыреттіліктің білім алушылардың құзыреттіліктерінің қалыптасуына ықпал ету факторларын түсіндіру.
3.	3-модуль. Педагогтердің ІТ-құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту	Оқушылардың білімі мен дағдыларын бақылау үшін Google Drive, Class Time, Kahoot, LearningApps, Padlet көп функциялы қосымшаларының мүмкіндіктерін жетілдіру. Міндеттері: Google Drive - ақпараттарды сақтауға арналған веб-қызмет талдау; Class Time және Kahoot платформаларында - тест құруға және жүзеге асыруды жетілдіру; Padlet – виртуалды тақтасын

		пайдаланып кері байланысты жүзеге асыру. LearningApps.org интернет ресурсын қолданып тапсырма құрастыру.
4	4-модуль. Вариативтік мазмұн	Картография және геоинформатика бөлімін оқыту барысында электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін меңгерту. Міндеттері: Microsoft Access деректер қорын басқару жүйесін қолданып географиялық деректер қорын құру дағдыларын дамыту. Картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдаланып тапсырмалар жасауды қарастырады. Күтілетін нәтиже: Microsoft Access деректер қорын басқару жүйесін қолданып географиялық деректер қорын құру дағдылары дамиды. Картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдаланып тапсырмалар жасайды. Саралап оқыту – тұлғаның жеке ерекшеліктері, қабілеттері, бейімдері ескерілетін оқу үрдісін ұйымдастыру тәсілі. Саралап оқыту дамуға қолайлы жағдайлар жасауға бағытталған.

	Қорытынды бағалау	Тыңдаушылар география пәндерінің оқу бағдарламалары бойынша оқу мақсаттарын таңдап, сабақ жоспары мен жоба дайындайды. Міндеттері: Білім беру бағдарламасына сәйкес шағын сабақтың жоспарын дайындау; Жоба жұмыстарының тақырыптарын талаптар мен бағалау критерийлеріне сай жобалау. Күтілетін нәтижелер: Білім беру бағдарламасына сәйкес шағын сабақтың жоспарын құрастырады; Жоба жұмыстарының тақырыптарын бірлесіп талаптар мен бағалау критерийлеріне сай жоба жасайды.
--	--------------------------	---

4. МАҚСАТ, МІНДЕТТЕР ЖӘНЕ БАҒДАРЛАМАНЫҢ КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕРІ

Курс мақсаты: География пәні мұғалімдеріне білім берудің психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін меңгерте отырып, кәсіби құзыреттілігін дамыту.

Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында жаңартылған білім беру бағдарламасының оқу жоспарларына талдау жасау.

Міндеттері:

1. Мұғалімдердің кәсіби құзыреті және оның түрлері туралы ұғымдарды қарастыру.

2. Мамандардың кәсіби құзыреттілік деңгейлерінің психологиялық-педагогикалық қолдауын анықтау.

3. Кәсіби құзыреттіліктің білім алушылардың құзыреттіліктерінің қалыптасуына ықпал ету факторларын түсіндіру.

4. Жаңартылған білім беру бағдарламасының құжаттарымен, оқу жоспарының ерекшеліктерімен таныстыру.

5. Жаңартылған білім беру бағдарламаларының артықшылықтарын айқындау.

6. Қысқа мерзімді жоспар жасау дағдыларын дамыту.

Күтілетін нәтиже:

1. Жаңартылған білім беру бағдарламасының құжаттарымен танысып, оқу жоспарының ерекшеліктерін талдайды;
2. Оқу жоспарларының құрылымы мен мазмұнын саралайды;
3. Қысқа мерзімді жоспар жасайды.

Жоспар:

1. Кәсіби құзыреттіліктің негізгі ұғымдары;
2. Мұғалімдердің кәсіби құзыретінің психологиялық-педагогикалық негіздері;
3. Білім алушылардың құзыреттілік деңгейінің қалыптасуына мұғалімнің кәсіби құзыреттілігінің ықпалы.
4. Жаңартылған білім беру бағдарламасында қолданылатын негізгі құжаттар мен терминдерге шолу.
5. Жаңартылған білім беру бағдарламасына, оқу жоспарының құрылымы мен мазмұнына түсінік
6. Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында қысқа мерзімді сабақ жоспарын жасау.

Курс мазмұны: География пәні мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігін дамытудың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері.

1. Бүгінгі қазақстандық мектептерге қоғамның қарқынды дамуына ілесе алатын, заман талабына сай ойлайтын, ғылыми-әдістемелік білімі жеткілікті, педагогика мен психологияны терең меңгерген ізденімпаз мұғалім қажет. Бұл мұғалімнің кәсіби шеберлігінен көрінеді. Кәсіби мұғалім - құзырлығы жоғары, әлеуметтік тұрғыдан жетілген, әдіс-тәсілдерді меңгерген, шығармашылықпен жұмыс істейтін, өзін-өзі кәсіби жетілдіруге ұмтылған маман. Маман кәсібилігі нақты бір кәсіпке байланысты, кәсіби құзыреттілік түсінігі арқылы сипатталады. Құзыреттілік – адам қабілеттілігі мен шеберліктері арқылы белгілі бір еңбек функцияларына ие болады.

Compete-негізгі латын термині, ол «білу», «істей білу» және «табысқа жету» дегенді білдіреді. Бұл мағыналар жалпы түрдегі құзыреттіліктің мәнін ашады.

Кәсіби құзыреттіліктің 4 түрі бар: 1. Арнайы құзыреттілік, 2. Әлеуметтік құзыреттілік, 3. Тұлғалық құзыреттілік, 4. Дара құзыреттілік.

-Педагогтың арнайы құзыреттілігі - кәсіби қызметті жеткілікті, жоғары деңгейде игеру, кәсіби дамуды жобалау.

-Педагогтың әлеуметтік құзыреттілігі- өз кәсіби еңбегінің нәтижесін қабылдау. Әлеуметтік дағдылар біріккен кәсіби қызметке ие болу (топтық, кооперативті), сол сияқты кәсіби қарым-қатынас амалдарын қабылдау. - Педагогтың тұлғалық құзыреттілігі –бұл тұлғалық өзін-өзі дамыту амалдарын игеру.

- Педагогтың даралық құзыреттілігі- бұл кәсіп негізінде өзін-өзі жүзеге асыру амалдарын игеру, дара өзін-өзі сақтау қабілеттілігі, өз еңбегін дұрыс ұйымдастыра алу.

Педагогтың кәсіби құзыреттілігі – бұл көпфакторлы құбылыс, оған мұғалімнің теориялық білімі және нақты педагогикалық жағдайға қолданылатын амалдар жүйесі, педагогтың құндылық бағдары, сол сияқты

оның мәдениетінің интегративті көрсеткіштері кіреді (қарым-қатынас стилі, сөйлеу, өз қызметіне қатынасы және т.б.).

2. Қазіргі уақытта білім беру саласында өзгерістер көп, сол өзгерістерге лайық педагог болу үшін қойылатын талаптар да күрделене түсуде.

Педагог мамандығы үшін келесі жеке психологиялық-педагогикалық қасиеттерге басымдық беріледі:

-көшбасшылыққа, өнімділікке, төзімділікке, шешімге, белсенділікке, берілгендікке, табандылыққа, төзімділікке, өзіне деген сенімділікке және т.б.

- ерікті зейінді, жоғары деңгейдегі психикалық белсенділікті, есте сақтауды қалыптастыру.

- эмоционалды тепе-теңдік (эмоционалды жағдайда да өзін-өзі ұстай білу).

- әлеуметтік сезімталдық, рефлексивтілік (адамның өзін-өзі есеп беру қабілеті, өзінің психикалық жай-күйін интроспекциялау; өзін сырттан, кейде басқалардың көзімен көру қабілеті).

Психологиялық тұрғыда кәсіби қалыптасу жағдайында өзін – өзі бағалаудың екі әдісін бөліп көрсетілген: біріншісі – өзінің жеткен жетістіктерінің деңгейімен мақтану, ал екіншісі – өз жетістіктерін қоршаған ортадағылардың көзқарастарымен салыстыру.

3. Қазақстан Республикасы «Білім туралы» заңында белгіленген білім беру жүйесінің міндеттерінің бірі:

- ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға, дамытуға және кәсіптік шыңдауға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау.

- жеке адамның шығармашылық, рухани және күш-қуат мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, даралықты дамыту үшін жағдай жасау арқылы ой-өрісін байыту.

Яғни аталған міндеттерді орындауда мұғалімнің кәсіби құзыреттілігі үлкен рөл атқарады. Қоғамдық сананы жаңғырту жағдайында жаңа біліктілік мұғалімнің кәсіби құзыретіне жүктеледі. Қазіргі мектепке, соның ішінде зияткерлік мектепке оқыту мен білім берудің міндеттерін сәтті шеше алатын, оқушы тұлғасын дамытуда қажетті нәтижеге жете алатын мұғалім керек. Осыдан мұғалімнің кәсіби құзыреттілігі дегеніміз — бұл педагогикалық және тәрбие міндеттерін дұрыс шешу үшін ғылыми және практикалық білімдерін құра білу іскерлігінің жиынтығы.

Қорытынды. Бүгінгі күні мұғалім - тек қана білімді таратушы мамандық иесі емес, оның миссиясы – адамды адам, тұлға ретінде қалыптастыру. Мұғалім ең алдымен кәсіби құзыретін дамытпай үлкен жетістіктерге жете алмайды. Қазіргі заманғы үздіксіз педагогикалық білім беру стратегиясы мұғалімнің өзін - өзі жеке және кәсіби құзыретін дамытудан тұрады. Қазіргі заманғы мұғалім бейнесі - күрделі әлеуметтік-мәдени жағдайда еркін бағыт алатын өзекті білім беру міндеттерін шешуде жауапкершілік пен және кәсіби әрекет жасайтын үлгілі педагог ретінде көрінеді.

5. БАҒДАРЛАМА ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ТАҚЫРЫПТАРЫ

1-модуль. Қазіргі білім беруді дамытудың нормативтік және психологиялық-педагогикалық аспектілері	1.1 «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасы аясында білім алушылардың білім сапасын арттырудың тұжырымдамалық негіздері. Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (Бастауыш, негізгі, жалпы орта білім беру) 1.2 География сабағында білім алушыларды психологиялық – педагогикалық қолдау
2-модуль. Білім беру сапасын арттыру ахуалында оқытудың, дамыту мен тәрбиелеудің мазмұны мен әдістерін жетілдіру	2.1 Пән бойынша ұзақ, орта және қысқа мерзімді оқу жоспарларын талдау 2.2 Оқыту мақсаттарын диагностикалау. Б.Блум таксономиясы негізінде оқу тапсырмаларын әзірлеу 2.3 Инклюзивті білім беру жағдайында білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру 2.4 География сабағында білім алушылардың soft skills дағдыларын дамыту 2.5 PISA халықаралық зерттеулері тапсырмаларын пән мазмұнына кіріктіру 2.6 «Литосфера», «Атмосфера», «Гидросфера» бөлімінде оқушылардың зерттеу және жоба жұмысын орындау дағдыларын дамыту 2.7 «Зерттеу және зерттеушілер», «Картография және географиялық деректер базасы» тақырыптарына тәжірибелік жұмыстарды ұйымдастыру әдістемесі 2.8 География сабағында жобалап оқыту технологиясын қолдану 2.9 География сабағын буынға бағдарланған амал негізінде жобалау 2.10 География сабағында формативті бағалау процесін ұйымдастыру амалдары. 2.11 Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамы, халықтың миграциясы мен демографиялық жағдайына статистикалық талдау жасау

	2.12 География сабағында кейс технологиясын қолдану 2.13 «Геоэкология», «Экосфера», «Қазақстан аумағын геоэкологиялық аудандастыру» тақырыптарын оқытудың интербелсенді әдістері 2.14 Карталармен, сызбанұсқалармен, графиктермен, диаграммалармен, кестелермен, цифрлық білім беру ресурстарымен жұмыс жасау. 2.15 Квалиметриялық амал география сабағында оқу нәтижелерін диагностикалау құралы ретінде 2.16 Курс тыңдаушыларында қалыптасқан кәсіби құзіреттіліктерін анықтау (Қорытынды тестілеу)
3-модуль. Педагогтердің IT-құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту	3.1 Оқу-тәрбие үдерісінде цифрлық білім беру ресурстар ортасын құру. Оқушылардың білімі мен дағдыларын бақылау үшін Google Drive, Class Time, Kahoot, LearningApps, Padlet көпфункционалы қосымшаларының мүмкіндіктерін пайдалану 3.2 Білім беру үшін Microsoft Team және Office 365 қосымшалары көмегімен қашықтықтан оқытуды ұйымдастыру. Өріптестермен бірлесіп жұмыс істеу үшін MS Team пайдалану 3.3 География пәні мұғалімінің медиа-ақпараттық сауаттылығын (Google қосымшасымен жұмыс) жетілдіру
4-модуль. Вариативтік мазмұн	4.1 «Картография және геоинформатика» тақырыптарына графика, карта сызбалар, картограмма, картодиаграммалар жасау 4.2 Географиялық есептерді құрастыру ерекшеліктері (8-11 сынып бойынша)
Қорытынды бағалау	5.1 Шағын-сабақты жоспарлау, жоба қорғауға дайындық. 5.2 Қатысушылардың дайындаған жобаларын қорғау 5.3 Курс нәтижелерін талдау және қорытындылау.

6. ОҚУ ПРОЦЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ

Оқу процесін тиімді ұйымдастыру курстың мақсаттарына қол жеткізуге және қатысушыларды барынша дамытуға бағытталған жоспарлауға, әдістемелік қамтамасыз етуге, технологиялық қолдауға және бағалау жүйесіне кешенді көзқарасты қамтиды. «**География пәні мұғалімінің кәсіби құзыреттілігін дамыту**» курсы шеңберінде оқу процесін ұйымдастыру құрылымдалуы және оқу мақсаттарына қол жеткізуге бағдарлануы тиіс. Оқу процесін ұйымдастырудың негізгі аспектілері: Күнтізбелік жоспарлау: курстың жалпы көлеміне негізделген сабақтардың егжей-тегжейлі кестесін әзірлеу (80 академиялық сағат). Дәрістерге, семинарларға, практикалық сабақтарға және үй тапсырмасына уақыт кестесіне қосу. Сабақ форматы: қатысушылардың интерактивтілігі мен оқу белсенділігін қамтамасыз ету үшін сабақ форматтарының әртүрлілігі. Дәрістерді, семинарларды, практикалық сабақтарды, мастер-кластарды, дөңгелек үстелдерді және жоба презентацияларын қосу. Әдістемелік қамтамасыз ету: презентацияларды, әдістемелік құралдарды, ғылыми мақалаларды, кейс-кезеңдерді, ғылыми мәтіндердің үлгілерін және табысты жобалардың мысалдарын қоса алғанда, оқу материалдарын дайындау және ұсыну. Заманауи технологияларды қолдану: ақпаратқа қол жеткізуді және оқу материалымен өзара әрекеттесуді жеңілдету үшін онлайн ресурстарды біріктіру. Қашықтықтан оқыту платформаларын, вебинарларды, виртуалды зертханаларды және бірлескен құралдарды пайдалану. Үлгерімді бағалау: оқытудың әр кезеңі үшін нақты бағалау критерийлерін әзірлеу, соның ішінде өзіндік тапсырмалар, аралық жұмыстар және ғылыми жобаны қорғау. Қатысушылардың нәтижелерін түзету және жақсарту үшін оқытушылармен кері байланыс және кеңес беру. Мониторинг және бейімделу: қатысушылардың үлгерімін үнемі бақылау және кері байланыс пен бағалау нәтижелеріне байланысты оқыту әдістемелерін бейімдеу. Әр түрлі деңгейдегі және қажеттіліктері бар қатысушыларға қосымша ресурстар мен қолдау көрсету. Оқытушылар тобын қалыптастыру: курсты ғылыми зерттеулер мен педагогикалық жұмыс саласында тәжірибесі бар білікті оқытушылармен қамтамасыз ету. Тәжірибе алмасу және үздік тәжірибелерді әзірлеу үшін бірлескен жиналыстар мен талқылауларды ұйымдастыру.

7. БАҒДАРЛАМАНЫ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

№	Тақырып	Сағат саны	Оқу түрі	Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету
1.	Қазіргі білім беруді дамытудың нормативтік және психологиялық-педагогикалық аспектілері	4	Лекция, семинар	Тапсырмаларды күнделікті әзірлеуді бақылау және оларға кері байланыс жасап отыру; оқу үрдісіне заманауи әдістемелерді, оқыту технологияларын және оқу-әдістемелік және

				дидактикалық материалдарды енгізуді үйлестіру; тыңдаушылардың өнімдерін презентациялауды ұйымдастыру.
2.	Білім беру сапасын арттыру ахуалында оқытудың, дамыту мен тәрбиелеудің мазмұны мен әдістерін жетілдіру	60	Лекция, практикалық сабақтар, тренингтер	Курсты оқыту барысында дискуссия, эвристикалық әңгіме, метажоспар, интерактивті сұхбат, рефлексия, супервизия, брейнштурминг, тренингтік тәсілдер, кейс-стади, Блум таксономиясы, іскерлік ойындар және т.б. әдістер қолданылады.
3.	Педагогтердің ІТ-құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту	6	Мастер-класс, практикалық сабақтар	Интерактивті әдістер: кейс-стади, Smart мақсат, SWOT-талдау, брейнштурминг, инновациялық тәжірибелер: трансформациялық жаттығулар, іскерлік ойындары, эзотерикалық техникалар т.б.
4.	Вариативтік мазмұн	6	Есептерді құрастыру графика, карта сызбалар, картограмм, картодиаграммалар жасау	Курсты аяқтағанда тыңдаушы қол жеткізуі тиіс түпкі мақсаттарына жету үшін, өлшеу және бағалау әдістері қарастырылады; әр тыңдаушының жеке білім траекториясы анықталады; іс-шаралар жоспары жасалады; олар үшін алға қойған мақсатқа жетуге көмектесетін нақты тапсырмалар құрастырылады; оқу тапсырмаларын орындауды бағалаудың тиімді әдістері іріктеледі; курс шеңберіндегі тапсырмалардың заманауи-кәсіби әлеуеті қамтамасыз етіледі.
5.	Қорытынды бағалау	4	Жоба жұмысын қорғау	Қатысушылардың жобаларын қорғау және бағалау критерийлері. Бағалау парақтары мен қадамдық

				нұсқаулар. жұмыстар.	Рефлексиялық
--	--	--	--	-------------------------	--------------

8. ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ

Қалыптастырушы бағалау: Тапсырмаларын күнделікті әзірлеуді бақылау және оларға кері байланыс жасап отыру; оқу үрдісіне заманауи әдістемелерді, оқыту технологияларын және оқу-әдістемелік және дидактикалық материалдарды талдау; тыңдаушылардың өнімдерін презентацияларды бағалау.

Тыңдаушылардың оқу нәтижелерін бағалау біліктілікті арттыру курсының ерекшеліктеріне сәйкес жүзеге асырылады.

Курсты аяқтағаннан кейін тестілеу (жиынтық бағалау) беріледі.

Бағалау критерийлері:

«Өте жақсы» тапсырмалардың 90-100% дұрыс орындалған жағдайда баға қойылады.

«Жақсы» деген баға тапсырмалардың 70-89% дұрыс орындалған жағдайда қойылады.

«Қанағаттанарлық» тапсырмалардың 50-69% дұрыс орындалған жағдайда баға қойылады.

«Қанағаттанарлықсыз» тапсырмалардың 50%-дан азы дұрыс орындалған жағдайда баға қойылады.

9. КУРСТАН КЕЙІНГІ ҚОЛДАУ

Тыңдаушыларды курстан кейінгі қолдау online режимінде, қашықтықтан жүзеге асырылады. Ол үшін WhatsApp желісі және e-mail қызметі қолданылады. Курстан кейінгі қолдаудың міндеттері:

- жеке бағдарламасы «қанағаттанарлық» немесе «қанағаттанарлықсыз» деп бағаланған тыңдаушыға әдістемелік көмек көрсету; ол үшін курстың озат тыңдаушылары және өнімі төмен бағаланған тыңдаушымен бірге қызмет ететін әріптестері (курстың бұрынғы немесе қазіргі озат тыңдаушылары) 1 ай мерзім ішінде менторлық сүйемелдеуді жүзеге асырады. Курстан кейінгі қолдау форматы, нысандары мен әдістері жағдайға қарай икемделуі мүмкін.

10. ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Бағдарлама тақырыптары аясында ұсынылатын қосымша әдебиеттер:

1. ХАЛЫҚ БІРЛІГІ ЖӘНЕ ЖҮЙЕЛІ РЕФОРМАЛАР – ЕЛ ӨРКЕНДЕУІНІҢ БЕРІК НЕГІЗІ. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқына Жолдауы.

2. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319 Заңы [ЭР].

3. «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI Заңы [ЭР].

4. Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020 – 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 988 Қаулысы. [ЭР].

5. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» [ЭР]. –

6. Национальный доклад о состоянии и развитии системы образования Республики Казахстан, 2016 год. С. Ирсалиев, А. Култуманова, Э. Тулеков и др. – Астана: АО «Информационно-аналитический центр», 2017 – 482 с.

1.2.

1. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы. 27 шілде 2007 жыл №319- III . (24.11.2015 жылы өзгерістер мен толықтырулар енгізілді).

2. Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқына Жолдауы: Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі (01.09.2021)

3. «Білімді ұлт" сапалы білім беру" ұлттық жобасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысы

4. Валиева М. Оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуда мұғалім қызметінің ұйымдастырылу бағыттары /Әдістемелік нұсқау, Алматы, 2020

5. Ермаков Д. С., Амантай Ж.А., Изучение и развитие «гибких» навыков как психолого-педагогическая проблема. материалы Международной научно-практической конференции «Образование и психолого-педагогическая наука: системность, преемственность, инновационность», посвященной 110-летию со дня рождения академика Т.Т.Тажибаева – алматы: казахский университет, 2020. – С.17-19.

6. Цымбалюк А.Э., Виноградова В.О. Психологическое содержание soft skills //Ярославский педагогический вестник. – 2019 – № 6 (111). – с. 120-127.

7. Л.Р.Газизулина. Развитие мягких навыков в ходе иноязычной подготовки аспирантов .вестник нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского. Серия: социальные науки, 2019, № 4 (56), С. 275–279

8. Жолдасбекова С.А. Еңбек технологиясы және кәсіпкерлік мұғалімін кәсіби даярлау. Алматы: Жаршы, 2017.

2.1.

1. География пәні бойынша оқу бағдарламасы 7 - 11 сынып

2. Оқыту мен оқудың белсенді әдістері. НИШ, Астана, 2013 ж.;

3. Мұғалімге арналған нұсқаулық. Астана – 2016ж.

2.2.

1. Кулибаева Д.Н. Методологические основы управления образовательной системой школ международного типа. – Алматы, 2006.

2. Кусаинов А.К. Качество образования в мире и в Казахстане – Алматы, 2013. – 196 с.

8. Рудик Г.А. Культура умственного труда или 101 техника учения. – 2010.

2.3.

1. Қазақстан Республикасында инклюзивті білім беруді дамытудың тұжырымдамалық тәсілдері, Астана 2015

2. Инклюзивті білім беру жағдайында қызмет ететін мұғалімдердің кәсіби құзіреттіліктеріне қойылатын талаптарды дайындау бойынша әдістемелік ұсынымдар.—Астана: БІ. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2020.

2.4.

1. Цаликова И.К., Пахотина С.В. Научные исследования по вопросам формирования softskills (обзор данных в международных базах Scopus, WebofScience). Образование и наука. 2019; 21(8):187-

2. Ткаченко А.В. Проектная методика преподавания социологии// Актуальные проблемы инновационного развития образования.-М.

2.5.

1. PISA халықаралық зерттеулерін жүргізу аясында оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту әдістері бойынша педагогикалық кадрлардың біліктілігін арттыру бағдарламасы. Жаттықтырушыға арналған нұсқаулық / NIS - PEARSON.

2. PISA халықаралық зерттеулерін жүргізу аясында оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту әдістері бойынша педагогикалық кадрлардың біліктілігін арттыру бағдарламасы. Мұғалімнің жұмыс кітабы / / NIS - PEARSON.

3. TIMSS және PISA халықаралық зерттеулеріне оқушыларды дайындау бойынша тапсырмалар жинағын, міндеттер жинағын әзірлеу. Астана 2019ж.

2.6.

1. А.А.Сатбекова Жобалау әдісі арқылы оқыту жүйесінің дидактикалық ұстанымдары // Білім – Образование. №3 (27), 2006, 48-52бб.

2.7.

1. Тоқпанов Е.А., Мазбаев О.Б. Картография және топография негіздері- Алматы: Дәуір, 2013.- 464

2. Білім беру жүйесінде заманауи технологияларды пайдалану - заман талабы.

2.8.

1. Кайдарова А.Д. Логика исследования проблем становления и генезиса развития содержания высшего педагогического образования: учебно-методическое пособие. – Алматы, – 56 с.

2. Компетентностный подход к формированию содержания образования: монография /Ермаков Д.С., Иванова Е.О., Осмоловская И.М., Рязанова Д.В., Шалыгина И.В. /под ред. И.М. Осмоловской.– М., 2007. – 210

3. Паршина Г.Н., Мынбаева А.К. Международные дескрипторы и компетентностный подход в проектировании образовательных программ // Вестник КазНУ. Серия «Педагогические науки». – 2011. – №2 (33). – С. 3-10.

2.9.

1. Қисымова Ә.Қ., Увалиева Т.Ж. Оқыту технологиялары. – Алматы. 2007, 204 б.

2. Пахомава Н.Ю. Проектное обучение – что это?// Методист. №1, 2004, 50-54сс.

3. Э.Тұрдалиева, Ақынова Ж.Жобалау технологиясын қолдану әдістері Қазақ тілі мен әдебиеті. №5, 2006, 36-40бб.

2.10.

1. Руководство по критериальному оцениванию для учителей основной и общей средней школ 2017 года

2.11.

1. География: Дүниежүзіне жалпы шолу. ТМД елдері. Жалпы білім беретін мектептің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-сыныбына арналған оқулық/ Ө. Бейсенова, К. Каймулдинова, С. Әбілмәжінова, т.б. — Өнд., толықт. 2-бас. — Алматы: Мектеп, 2010. — 304 б.

2. Мирсеитова С. Оқыту ізденіс ретінде және ізденіс оқыту ретінде. Карағанды, 2011.

2.12.

1. Ғаламтор материалдары.

2. Аскерко Ю.И. Формирование информационной компетентности будущих учителей технологии и предпринимательства в процессе профессиональной подготовки. Дисс. канд. пед.наук. — Магнитогорск, 2007. — С.60.

2.13.

1. Оқыту мен оқудың белсенді әдістері. НИШ, Астана, 2013 ж.;

2. А.Әлімов., Интербелсенді әдістерді ЖОО қолдану мәселелері. Оқу құралы. — Алматы, 2018ж.

2.14.

1. (Google Жер ғаламшары), google.kz/maps, yandex.kz/maps, tourister.ru/word/asia/kazakhstan/map, meteoprog.kz. Платформалар

3.1.

1. ГайдаржиА.А.Викторина. Табличные процессоры.

2. Двинянина Е.А. Расставь названия месяцев в правильном порядке

3. Шматова В. Пазл по стандартизации 4. Запорожченко К.

3.3.

1. Сайт <http://dis.shef.ac.uk/literacy> ақпараттық сауаттылығын талқылайды және сілте-мелер веб-сайттар басқа да ресурстар бойынша ақпараттық сауаттылықты сақтайды. ЮНЕСКО 2008

2. Ақпараттық сауаттылықты талқылайды және веб-сайттар басқа да ресурстар бойын-ша ақпараттық сауаттылықты сақтайды.

3. ЮНЕСКО ақпараттықсауаттылық —жүйелік тұжырымдамасы Париж, 2008 ж., ЮНЕСКО. 4. Дж. Морган, Н., Сомерс, Р. Сопер Р., Суэйн, Э. 2007. Ақпараттық сауаттылық. Оқу құралы. Кардифф Университеті, Кардифф.